

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM

NGUYỄN THỊ THU HỒNG

**ĐÁNH GIÁ THỰC TRẠNG VÀ ĐỀ XUẤT ĐỊNH
HƯỚNG SỬ DỤNG ĐẤT NÔNG NGHIỆP THEO
HƯỚNG PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG TẠI
HUYỆN TIÊN DU, TỈNH BẮC NINH**

LUẬN VĂN THẠC SĨ QUẢN LÝ ĐẤT ĐAI

Thái Nguyên - 2015

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM

NGUYỄN THỊ THU HỒNG

**ĐÁNH GIÁ THỰC TRẠNG VÀ ĐỀ XUẤT ĐỊNH
HƯỚNG SỬ DỤNG ĐẤT NÔNG NGHIỆP THEO
HƯỚNG PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG TẠI
HUYỆN TIÊN DU, TỈNH BẮC NINH**

Ngành: Quản lý đất đai

Mã số : 60 85 01 03

LUẬN VĂN THẠC SĨ QUẢN LÝ ĐẤT ĐAI

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS. Trần Quốc Hưng

Thái Nguyên - 2015

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan: Bản luận văn tốt nghiệp này là công trình nghiên cứu nghiêm túc của cá nhân, được thực hiện trên cơ sở nghiên cứu lý thuyết, kiến thức thực tế và nghiên cứu khảo sát tình hình thực tiễn và dưới sự hướng dẫn khoa học của PGS.TS Trần Quốc Hưng.

Các số liệu và những kết quả trong luận văn là trung thực, các giải pháp đưa ra xuất phát từ thực tiễn và kinh nghiệm, chưa từng được công bố dưới bất cứ hình thức nào trước khi trình, bảo vệ và công nhận bởi “ Hội đồng Đánh giá luận văn tốt nghiệp Thạc sỹ Quản lý đất đai”

Một lần nữa tôi xin khẳng định về sự trung thực của lời cam kết trên.

Tác giả luận văn

Nguyễn Thị Thu Hồng

LỜI CẢM ƠN

Với lòng kính trọng và biết ơn sâu sắc, em xin chân thành cảm ơn sự giúp đỡ tận tình, chu đáo của thầy giáo, PGS.TS Trần Quốc Hưng - Trưởng khoa Lâm Nghiệp trường Đại học Nông Lâm người đã thường xuyên hướng dẫn, dạy bảo, khuyến khích và động viên em trong suốt thời gian làm luận văn.

Em cũng xin bày tỏ lòng biết ơn sự giúp đỡ tận tình của Ban chủ nhiệm Khoa, các thầy giáo, cô giáo trong Khoa Quản lý Tài Nguyên - Đại học Nông Lâm Thái Nguyên, đã quan tâm dạy bảo em trong suốt quá trình học tập tại trường.

Qua đây, tác giả xin chân thành cảm ơn sự giúp đỡ nhiệt tình của Ủy ban nhân dân huyện Tiên Du và các cơ quan, cá nhân... đã giúp đỡ, cung cấp số liệu, tư liệu để tác giả hoàn thành luận văn này.

Cuối cùng, tác giả xin gửi lời cảm ơn đến những người thân trong gia đình, bạn bè đồng nghiệp đã động viên và giúp đỡ tác giả rất nhiều trong quá trình thực hiện luận văn.

Xin trân trọng cảm ơn!

Tác giả luận văn

Nguyễn Thị Thu Hồng

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC TỪ, CỤM TỪ VIẾT TẮT	vii
DANH MỤC CÁC BẢNG BIỂU	viii
DANH MỤC CÁC HÌNH	ix
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục đích của đề tài	2
2.1. Mục tiêu tổng quát	2
2.2. Mục tiêu cụ thể	2
3. Yêu cầu của đề tài	2
4. Ý nghĩa nghiên cứu đề tài	2
4.1. Ý nghĩa trong học tập và nghiên cứu khoa học	2
4.2. Ý nghĩa trong thực tiễn	2
CHƯƠNG 1: TỔNG QUAN VẤN ĐỀ NGHIÊN CỨU	3
1.1. Cơ sở khoa học của đề tài	3
1.1.1. Cơ sở lý luận của đề tài	3
1.1.2. Cơ sở thực tiễn của đề tài	7
1.2. Vai trò của đất đai trong sản xuất nông nghiệp	7
1.3. Sử dụng đất và những quan điểm về sử dụng đất bền vững	8
1.3.1. Khái niệm sử dụng đất	8
1.3.2. Quan điểm sử dụng đất nông nghiệp bền vững	9
1.4. Tình hình sử dụng đất nông nghiệp trong cả nước	15
1.4.1. Tình hình sử dụng đất nông nghiệp trên thế giới	15
1.4.2. Tình hình sử dụng đất nông nghiệp tại các địa phương trên cả nước	16
1.4.3. Tình hình sử dụng đất của huyện Tiên Du, tỉnh Bắc Ninh	17
1.5. Các nghiên cứu liên quan đến nâng cao hiệu quả sử dụng đất	18

1.5.1. Các nghiên cứu trên thế giới	18
1.5.2. Những nghiên cứu ở Việt Nam	19
CHƯƠNG 2: NỘI DUNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	20
2.1. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	20
2.1.1. Đối tượng nghiên cứu.....	20
2.1.2. Phạm vi nghiên cứu.....	20
2.2. Địa điểm và thời gian nghiên cứu	20
2.2.1. Địa điểm	20
2.2.2. Thời gian	20
2.3. Nội dung nghiên cứu.....	20
2.3.1. Khái quát về điều kiện tự nhiên, kinh tế - xã hội của huyện Tiên Du, tỉnh Bắc Ninh	20
2.3.2. Khái quát về công tác Quản lý nhà nước về đất nông nghiệp của huyện Tiên Du, tỉnh Bắc Ninh	20
2.3.3. Đánh giá thực trạng sử dụng đất nông nghiệp của huyện Tiên Du, tỉnh Bắc Ninh .	20
2.3.4. Lựa chọn các loại hình sử dụng đất sản xuất nông nghiệp bền vững	21
2.3.5. Định hướng và đề xuất các giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả sử dụng đất nông nghiệp trên địa bàn huyện Tiên Du, tỉnh Bắc Ninh	21
2.4. Phương pháp nghiên cứu.....	21
2.4.1. Phương pháp điều tra số liệu thứ cấp.....	21
2.4.2. Phương pháp điều tra số liệu sơ cấp.....	21
2.4.3. Phương pháp xác định các đặc tính đất đai.....	21
2.4.4. Phương pháp tính hiệu quả của các loại hình sử dụng đất.....	22
2.4.5. Phương pháp đánh giá tính bền vững.....	23
2.4.6. Phương pháp tính toán phân tích số liệu.....	23
2.4.7. Phương pháp xây dựng bản đồ.....	23
2.4.8. Phương pháp tham khảo ý kiến chuyên gia	23
CHƯƠNG 3: KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ THẢO LUẬN.....	24
3.1. Điều kiện tự nhiên, kinh tế - xã hội của huyện Tiên Du, tỉnh Bắc Ninh	24
3.1.1. Điều kiện tự nhiên	24

3.1.1.1. Vị trí địa lý	24
3.1.1.2. Địa hình, địa mạo	25
3.1.1.3. Về sông ngòi thủy văn.....	25
3.1.1.4. Điều kiện khí hậu	26
3.1.1.5. Tài nguyên đất.....	26
3.1.1.6. Tài nguyên nước.....	29
3.1.1.7. Tài nguyên rừng	30
3.1.1.8. Tài nguyên khoáng sản.....	30
3.1.1.9. Tài nguyên nhân văn	30
3.1.1.10. Đánh giá chung về điều kiện tự nhiên của huyện	31
3.1.2. Điều kiện kinh tế - xã hội.....	31
3.1.2.1. Kinh tế.....	31
3.1.2.2. Cơ sở hạ tầng.....	34
3.1.2.3. Đánh giá chung về điều kiện kinh tế - xã hội của huyện	39
3.2. Khái quát công tác quản lý Nhà nước về đất đai của huyện Tiên Du, tỉnh Bắc Ninh	41
3.2.1. Ban hành và tổ chức thực hiện các văn bản quy phạm pháp luật về quản lý sử dụng đất đai	41
3.2.2. Xác định địa giới hành chính, lập và quản lý hồ sơ địa giới hành chính, lập bản đồ hành chính	42
3.2.3. Công tác đo đạc, lập bản đồ địa chính, bản đồ hiện trạng sử dụng đất.....	42
3.2.4. Công tác lập và thực hiện quy hoạch, kế hoạch sử dụng đất	42
3.2.5. Công tác giao đất, cho thuê đất, thu hồi đất chuyên mục đích sử dụng đất...	43
3.2.6. Đăng ký đất đai, lập và quản lý hồ sơ địa chính, cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất	43
3.2.7. Công tác thống kê, kiểm kê đất đai	44
3.2.8. Công tác thanh tra, kiểm tra, giải quyết khiếu nại, tố cáo, tranh chấp đất đai	44
3.3. Hiện trạng sử dụng đất nông nghiệp của huyện Tiên Du, tỉnh Bắc Ninh	45
3.4. Đánh giá thực trạng sử dụng đất sản xuất nông nghiệp của huyện Tiên Du, tỉnh Bắc Ninh.....	46

3.4.1. Thực trạng các loại hình sử dụng đất nông nghiệp của huyện Tiên Du, tỉnh Bắc Ninh.....	46
3.4.2. Mô tả các loại hình sử dụng đất nông nghiệp trên địa bàn huyện Tiên Du, tỉnh Bắc Ninh.....	48
3.4.3. Đánh giá hiệu quả sử dụng đất sản xuất nông nghiệp trên địa bàn toàn huyện	51
3.4.3.1. Hiệu quả kinh tế	51
3.4.3.2. Hiệu quả xã hội	57
3.4.3.3. Hiệu quả Môi trường.....	59
3.5. Lựa chọn các loại hình sử dụng đất sản xuất nông nghiệp bền vững	61
3.5.1. Lựa chọn loại hình sử dụng đất.....	61
3.5.1.1. Đánh giá hiện trạng sử dụng đất	61
3.5.1.2. Căn cứ và tiêu chuẩn lựa chọn các loại hình sử dụng đất.....	61
3.5.2. Hướng lựa chọn các loại hình sử dụng đất.....	62
3.6. Định hướng và đề xuất các giải pháp nâng cao hiệu quả sử dụng đất nông nghiệp trên địa bàn huyện Tiên Du, tỉnh Bắc Ninh	64
3.6.1. Định hướng sử dụng đất nông nghiệp.....	64
3.6.1.1. Quan điểm khai thác sử dụng đất.....	64
3.6.1.2. Định hướng sử dụng đất sản xuất nông nghiệp.....	65
3.6.2. Một số giải pháp nâng cao hiệu quả sử dụng đất nông nghiệp trên địa bàn huyện Tiên Du, tỉnh Bắc Ninh	66
3.6.2.1. Nhóm giải pháp về chính sách	66
3.6.2.2. Nhóm giải pháp về kỹ thuật	67
3.6.2.3. Nhóm giải pháp về thị trường tiêu thụ sản phẩm.....	68
3.6.2.4. Nhóm giải pháp về cơ sở hạ tầng	68
KẾT LUẬN VÀ ĐỀ NGHỊ.....	69
1. Kết luận	69
2. Đề nghị	70
TÀI LIỆU THAM KHẢO	
A. Tiếng Việt	
B. Tiếng Anh	

DANH MỤC CÁC TỪ, CỤM TỪ VIẾT TẮT

STT	Chữ viết tắt	Nguyên nghĩa
1	BVTV	: Bảo vệ thực vật
2	FAO	: Food and Agriculture Organization - Tổ chức nông lương Liên hiệp quốc
3	HT	: Hè thu
4	H	: High (cao)
5	LUT	: Land Use Type (loại hình sử dụng đất)
6	LM	: Lúa mùa
7	L	: Low (thấp)
8	LX	: Lúa xuân
9	M	: Medium (trung bình)
10	STT	: Số thứ tự
11	UBND	: Ủy ban nhân dân
12	VH	: Very high (rất cao)
13	VL	: Very Low (rất thấp)

DANH MỤC CÁC BẢNG BIỂU

Bảng 1.1. Cơ cấu đất đai theo mục đích sử dụng của Việt Nam	16
Bảng 1.2. Cơ cấu đất đai theo mục đích sử dụng của huyện Tiên Du năm 2014.....	17
Bảng 3.1. Tình hình dân số của huyện năm 2014	32
Bảng 3.2. Hiện trạng dân số huyện Tiên Du giai đoạn 2010 - 2014.....	33
Bảng 3.3. Bảng cơ cấu các loại đất nông nghiệp của huyện Tiên Du, tỉnh Bắc Ninh..	45
Bảng 3.4. Các loại hình sử dụng đất chính của huyện Tiên Du tỉnh Bắc Ninh năm 2014.....	47
Bảng 3.5. Một số đặc điểm của các LUT trồng cây hàng năm	48
Bảng 3.6. Hiệu quả kinh tế của các loại cây trồng chính.....	52
Bảng 3.7. Hiệu quả kinh tế các loại hình sử dụng đất.....	53
Bảng 3.8. Phân cấp hiệu quả kinh tế các LUT sản xuất nông nghiệp.....	54
Bảng 3.9. Hiệu quả kinh tế của LUT cây ăn quả	56
Bảng 3.10. Hiệu quả xã hội của các LUT	58
Bảng 3.11. Hiệu quả môi trường của các LUT	60